

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Istorijos mokslo ir istorinės sąmonės sąlyčio problemos	Istorija ir archeologija H 005	Istorijos	Istorijos teorijos ir kultūros istorijos
Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
paskaitos		konsultacijos	2
individualus	3	seminarai	2,5

Viso kreditų: 7,5

Dalyko anotacija
Vienas iš šiuolaikinės istorijos didaktikos tyrimo laukų - istorijos mokslo ir istorinės sąmonės sąlyčio problemos. Šios užduoties požiūriu istorijos didaktika apibūdinama kaip istorijos mokslo didaktika. “Istorijos mokslo ir istorinės sąmonės sąlyčio problemų” kursas pratęstų, išplėtotų bei pagilintų magistro studijų dalyke “Teorinės ir didaktinės Lietuvos istorijos problemos” studentų įsisavintas žinias bei įgytus gebėjimus. Dalyko tikslai : - ugdyti doktorantūros studentų gebėjimą akademiniame diskurse “užčiuopti” iš kolektyvinės istorinės sąmonės ateinančius istorinės ar nūdienos tikrovės interpretavimo mitus bei stereotipus, atsekti šių mitų ir stereotipų istori(ografi)nę kilmę; - ugdyti doktorantūros studentų gebėjimą didaktiškai orientuoti bei pateikti savo mokslinį tyrimą. Pagrindinės dalyko kryptys: Istorinės sąmonės studijos: problemos ir perspektyvos; Istorinės sąmonės mitai bei stereotipai Lietuvos istoriografijoje, jų “numitinimo” pavyzdžiai; Akademines istorijos ir šiuolaikinės istorijos didaktikos sąveika: įtampos, problemos, sprendimų paieškos; Istorinio tyrimo didaktinis orientavimas.
Pagrindinė literatūra
1. Rüsen J. Istorika. Istorikos darbų rinktinė. – Vilniūs, 2007. 2. Gregor Feindt, Félix Krawatzek, Daniela Mehler, Friedemann Pestel, and Rieke Trimčev, <i>Entangled Memory: Toward a Third Wave in Memory Studies?</i>, in: “History and Theory“, Vol. 53, No. 11, (February, 2014), pp. 24-44. 3. Jeffrey K. Olick and Joyce Robbins, <i>Social Memory Studies: From “Collective Memory“ to the Historical Sociology of Mnemonic Practices</i>, in: “Annual Review of Sociology“, Vol. 24. (1998), pp. 105-140. 4. Conny Mithander (ed.), <i>European Cultural Memory Post-89</i>, Amsteram: Rodopi, 2013. 5. Georges Mink, Laure Neumayer (ed.), <i>History, Memory and Politics in Central And Eastern Europe : Memory Games</i>, Palgrave Macmillan, 2013. 6. Sharon Macdonald, <i>Memorylands : Heritage and Identity in Europe Today</i>, Routledge, 2013. 7. Małgorzata Pakier; Bo Strath (eds.), <i>A European memory?: Contested Histories and Politics of Remembrance</i>, New York; Oxford, 2012. 8. Alan Robinson, <i>Narrating The Past : Historiography, Memory and the Contemporary Novel</i>, Palgrave Macmillan, 2011. 9. Tunbridge J. E., Ashworth G. J. , <i>Dissonant Heritage: The Management of the Past as a Resource in Conflict</i>, Chichester, 1996. 10. Antony D. Smith, <i>Myths and Memories of the Nation</i>, Oxford, 1999. 11. Realms of Memory: The Construction of the French Past / directed by Pierre Nora, Vol. 1–3. New York, 1996–1998; 12. Rethinking France: Les Lieux de Memoire / under the direction of Pierre Nora. Vol. 1–3.

Chicago, 2001–2010; 13. Deutsche Erinnerungsorte / Hg. E. François, H. Schulze. Bd. 1–3. München, 2001–2003; 14. K. H. Jarausch, M. Sabrow, (Hg.). Die historische Meistererzählung. Deutungslinien der deutschen Nationalgeschichte nach 1945. Göttingen, 2002 15. A. Megill. Historical knowledge, historical error: a contemporary guide to practice. Chicago, 2007. 16. Bumblauskas A. Lietuvos istoriniai „didieji pasakojimai“ ir Vilniaus paveldas // Naujas Vilniaus perskaitymas: didieji Lietuvos istoriniai pasakojimai ir daugiakultūrinis miesto paveldas. Vilnius, 2009, p. 15–47. 17. Bumblauskas A. Akademinės istorijos ir istorijos didaktikos sankirta // Istorinė sąmonė ir istorijos didaktika / sud. A. Poviliūnas. Švietimo studijų sąs. Nr. 2. Vilnius, 1997. 18. Bumblauskas A. Vizualinė istorija: koncepcijos paieškos atnaujintos istorikos ir dramaturgijos kontekstuose // Istorio grafija ir atvira visuomenė. Vilnius, 1998. 19. Bumblauskas A. Lietuvos Didžioji Kunigaikštija ir jos tradicija. Mokslo studija. Vilnius, 2010. – 271 p. 20. Alvydas Nikžentaitis (sud.), <i>Atminties daugiasluoksniškumas: miestas, valstybė, regionas</i>, Vilnius: LII, 2013. 21. Raimundas Lopata, Alvydas Jokubaitis ir kt., <i>Šiuolaikiniai istorinės sąmonės formavimo būdai: prielaidos, galimybės ir ribos</i>, Vilnius, 2010. 22. Šermukšnytė R. Lietuvos istorijos aktualinimas Lietuvos dokumentiniame kine ir televizijoje (1988-2005 m.). Daktaro disertacija. Vilnius, 2006. Mašinarštis. 23. Šutinienė I. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės paveldo reikšmės populiariose tautinio naratyvo interpretacijose // Lietuvos istorijos studijos. t. 21. Vilnius, 2008, p. 102-120.			
Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	mokslo laipsnis	pedag. vardas	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Alfredas Bumblauskas	Dr.	Prof.	1. <i>Alma Mater Vilnensis: Vilniaus universiteto turtai istorijos skersvėjuose (XVI-XXI amžiai): kolektyvinė monografija</i> Vygintas Bronius Pšibilskis (atsakomas redaktorius). Vilnius: VU I-kla, 2016. 883p. 2. <i>Būtovės slėpiniai</i>. [T.] 2: <i>Užmiršta Lietuva</i> / Alfredas Bumblauskas, Edvardas Gudavičius; sudarė Aurimas Švedas. – Vilnius: Alma littera, 2016. 560 p. 3. <i>Būtovės slėpiniai</i>. [T.] 3, <i>Lietuvos vartai į jūrą</i> / Alfredas Bumblauskas, Edvardas Gudavičius; sudarė Aurimas Švedas; fotografijų autorius Algimantas Aleksandravičius. – Vilnius: Alma littera, 2017. 359 p. 4. <i>Lietuvos istorija: paaugusių žmonių knyga</i>. I dalis / Alfredas Bumblauskas, Mangirdas Bumblauskas. – Vilnius: "Baltų lankų" vadovėliai, 2017. 280 p., II dalis, ibid., 2020, 223 p. 5. <i>Lietuvos istorija kiekvienam</i> / A. Bumblauskas, A. Eidintas, A. Kulakauskas, M. Tamošaitis.; sudarytojas ir dalykinis redaktorius Alfonsas Eidintas. – Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras, 2018. 439 p. 6. Idee Józefa Maroszka w poznaniu dziejów Wielkiego Księstwa Litewskiego i Wilna – konteksty historiografii litewskiej / Historia, tradycja, pamięć: prace ofiarowane Profesorowi Józefowi Maroszkowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin / pod redakcją Ewy Rogalewskiej. Białystok : Białostockie Towarzystwo Naukowe; Centrum Kultury i Rekreacji w Supraślu, 2020. p. 61-68. 7. Bumblauskas, Alfredas; Skurvydaitė, Loreta, The

			University of Vilnius and its „Golden age”: introduction into the 1803–1832 epochs / Archiwum Emigracji. 2018–2019. Toruń : Uniwersytet Mikołaja Kopernika. 2020, z. (1–2) 26–27, p. 79–111. 8. Edvardas Gudavičius: Žmogus - istorijos meistras – akmuo / Lietuvos istorijos studijos. Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla. 2020, t. 45, p. 8–21.
Nerijus Šepetys	Dr.	Prof.	1. Norminimo institucijų ideologinė kilmė ir situacijos, in: Nerijus Šepetys, Loreta Vaicekauskienė (sud.), <i>Lietuvių kalbos ideologija: Norminimo idėjų ir galios istorija</i>, Vilnius: Naujasis Židinys-Aidai, 2016, p. 151–199 [knygoje t. p. abiejų sudarytojų: „Pratarmė“, p. 9–17; „Perspektyvos“, p. 311–313] 2. Nerijus Šepetys, Loreta Vaicekauskienė, „Lithuanian Language Planning: A Battle for Language and Power", in: Ernest Andrews (red.), <i>Language Planning in the Former Communist Bloc: An Examination of the Struggle for Language Control in the New Political Order in Eastern Europe, Russia and China</i>, Heidelberg: Springer, 2017 (in print,) 3. „Jūsiškiai – mums ne mūsiškiai“, in.: <i>Naujasis židinys-Aidai</i>, 2016, nr. 2 4. Lietuva – šalis viešnia Leipziger knygų mugėje: Pasirodymai, pamatymai, vaizdas, in: <i>Naujasis židinys-Aidai</i>, 2017, Nr. 3, p. 22–34 5. Naisių istorijos migla, in: <i>Naujasis židinys-Aidai</i>, 2017, Nr. 7, p. 26–34. 6. <i>Auroros</i> šešėlyje: šimtas Rusijos revoliucijos metų“, <i>Naujasis Židinys-Aidai</i>, 2017, Nr. 6. p. 24–31. 7. Krieg und Vernichtung: „...da Menschen das wertvollste seien“ (Stalin), in: <i>Fortsetzung folgt: Im Zuge der Moderne. Ein Jahrhundert Litauen (1918–2018): Essaysammlung</i>, Hrsg. Giedrė Jankevičiūtė, Nerijus Šepetys, Vilnius: Lithuanian Culture Institute, 2017, S.172–189. (liet. vert. 2018) 8. Nerijus Šepetys, Naikinamoji ideologija“? Keletas pastabų apie nacionalsocializmo nusikaltimų aiškinimus“, in: <i>Athena</i>, 2020, t. 15, sud. Nijolė Keršytė, Kęstutis Šapoka, 2020, p. 149–168

Patvirtinta Istorijos ir archeologijos mokslo krypties Doktorantūros komiteto posėdyje
2024 m. spalio mėn. 24 d , protokolo Nr. 15600-KT-510

Doktorantūros komiteto pirmininkė prof. habil.dr. Tamara Bairašauskaitė